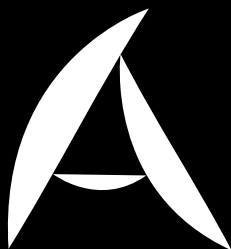

ALKOHOLITUTKIMUS- SÄÄTIÖ

Toimintakertomus

2024

ALKOHOLITUTKIMUSSÄÄTIÖ

Säätiölain tarkoittama toimintakertomus

2024

MANNERHEIMINTIE 166, HELSINKI
PL 30, 00271 HELSINKI

www.alkoholitutkimussaatio.fi

ALKOHOLITUTKIMUSSÄÄTIÖ

HALLITUS 2023 - 2025:

PUHEENJOHTAJA	<i>Pertti Alasuutari</i> , professori emeritus
VARAPUHEENJOHTAJA	<i>Pia Mäkelä</i> , tutkimusprofessori
JÄSENET	<i>Jussi Kauhanen</i> , professori <i>Elina Kotovirta</i> , VTT <i>Solja Niemelä</i> , professori <i>Iris Niinikoski</i> , yhteiskuntasuhdepäällikkö <i>Ilkka Ojanperä</i> , professori <i>Jaana Rysä</i> , professori <i>Terhi-Anna Wilska</i> , professori

TYÖVALIOKUNTA 2023 - 2025:

PUHEENJOHTAJA	<i>Pertti Alasuutari</i> , professori emeritus <i>Ilkka Ojanperä</i> , professori <i>Jaana Rysä</i> , professori <i>Terhi-Anna Wilska</i> , professori
ASiantuntijat	<i>Petri Hyytiä</i> , yliopistotutkija <i>Jussi Kauhanen</i> , professori <i>Pia Mäkelä</i> , tutkimusprofessori <i>Erkki Vuori</i> , professori emeritus

RAHAPELITUTKIMUSVALIOKUNTA 2023 - 2025:

PUHEENJOHTAJA	<i>Susanna Raisamo</i> , tutkimuspäällikkö
JÄSENET	<i>Petri Hyytiä</i> , yliopistotutkija <i>Anu Katainen</i> , yliopistonlehtori <i>Mari Pajula</i> , erityisasiantuntija <i>Ossi Rahkonen</i> , professori emeritus <i>Anu Raijas</i> , vanhempi neuvonantaja <i>Terhi-Anna Wilska</i> , professori

TUTKIMUSJOHTAJA:

Tomi Lintonen, dosentti

SISÄLLYS

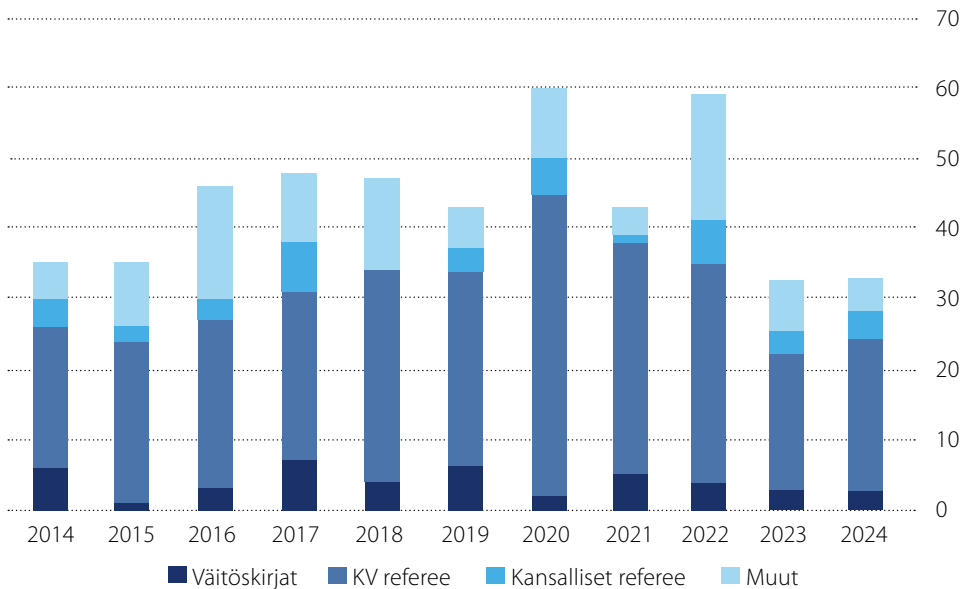
YLEISKATSAUS.....	5
HALLINTO.....	6
KANSAINVÄLISET YHTEYDET	7
OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN	8
TALOUS	8
LÄHIPIIRITOIMET	9
TUTKIMUSTOIMINTA.....	10
Säätiön tukemat vuonna 2024 valmistuneet väitöskirjat	10
APURAHAT	14
Alkoholi- ja huumetutkimukseen tarkoitetut apurahat	14
Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimus	14
Terveystutkimus.....	15
Rahapelihaittojen tutkimukseen tarkoitetut apurahat.....	16
Aiemmin myönnettyjen työskentelyapurahojen korottamiset.....	16
PALKINNOT	17
SÄÄTIÖN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ JULKAISUJA	18
Väitöskirjat	18
Vertaisarvioidut alkuperäisartikkelit kansainvälisissä tiedejulkaisuissa	18
Vertaisarvioidut alkuperäisartikkelit kansallisissa tiedejulkaisuissa	20
Muut julkaisut	20

YLEISKATSAUS

Vuonna 1950 perustettu Alkoholitutkimussäätiö edistää ja tukee sellaista tieteellistä tutkimusta, jonka kohteena on alkoholin käyttö yleensä tai alkoholi yksilön ja yhteiskunnan ongelmana. Raittiustutkimus ja alkoholitutkimukseen liittyvä huumausainetutkimus sekä erilaisista riippuvuuksista aiheutuvien haittojen, ongelmien, ehkäisyyn ja hoidon tutkimus voivat kuulua säätiön toiminnan piiriin. Alkoholitutkimussäätiö on hallinnollisesti itsenäinen, yleishyödyllinen säätiö.

Alkoholitutkimussäätiön tukea saaneita väitöskirjoja julkaistiin vuoden 2024 aikana kolme (2023: 3). Vertaisarviointimenettelyn läpikäyneitä uusia artikkeleita ilmestyi kansainvälisissä julkaisusarjoissa 21 (2023: 19) ja kansallisissa julkaisusarjoissa neljä (2023: 3). Lisäksi ilmestyi viisi muuta julkaisua (2023: 8).

Alkoholitutkimussäätiön julkaisut 2014-2024

Säätiö sai vuonna 2024 valtionavustusta 343 000 euroa (2023: 343 000 euroa), Alko Oy:ltä 90 000 euroa (2023: 90 000 euroa) ja lisäksi rahapelihaittojen tutkimukseen suunnattua rahoitusta 322 248,60 euroa (2023: 209 123,65 euroa). Alkoholi-, huume- ja rahapelitutkimuksen seura Ry lahjoitti Alkoholitutkimussäätiölle 10 000 euroa käytettäväksi raha- ja/tai digipeliaiheisen tutkimuksen tukemiseen.

Alkoholitutkimussäätiön 30.9.2024 päättyneellä jaksolla hakemuksia oli jätetty alkoholi- ja huumetutkimukseen yhteensä 38 kappaletta (2023: 39), yhteissummaltaan 1 358 283 euroa (2023: 1 332 830 euroa). Hakemuksista 16 (2023: 19) oli osoitettu kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen alueelle, ja niiden yhteissumma oli 673 908 euroa (2023: 758 770 euroa). Terveystutkimukseen osoitettuja hakemuksia oli 22 kappaletta (2023: 20), yhteensä 684 375 euroa (2023: 574 060 euroa).

Alkoholitutkimussäätiön hallitus päätti kokouksessaan 27.11.2024 apurahojen jaosta vuosille 2025–2027 työvaliokunnan ja rahapelivaliokunnan esitysten pohjalta. Apurahoja jaettiin alkoholi- ja huume-tutkimukseen 276 105 euroa (2023: 320 370 euroa), josta kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimukseen 137 100 euroa seitsemälle hankkeelle (2023: 164 900 euroa) sekä terveyden tutkimukseen 139 005 euroa yhdelletoista hankkeelle (2023: 155 470 euroa). Alkoholi- ja huume-tutkimuksen jakoprosentiksi muodostui 20 % (2023: 24 %).

Lisäksi säätiön hallitus päätti kokouksessaan 27.11.2024 Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa tehdyn tutkimusyhteistyösopimuksen pohjalta jaettavista rahapelihaittojen tutkimusapurahoista. Rapelihaittojen tutkimuksen apurahoja jaettiin 336 718 euroa (2023: 179 411 euroa) ja jakoprosentiksi muodostui 49 % (2023: 60 %).

Lisäksi korotettiin niiden aiemmin myönnettyjen apurahojen kuukausisummia, joita ei ollut maksettu apurahan saajille 31.12.2024 mennessä. Apurahojen kuukausisummia on korotettu maisteritasoisilla tutkijoilla 200 eurolla kuukaudessa ja tohtoritutkinnon suorittaneilla ja dosenteilla 250 eurolla kuukaudessa. Apurahakorotuksiin liittyvä uusi rahoitus päätös on suuruudeltaan 16 260 euroa.

Suurin *alkoholi- ja huume-tutkimusapuraha* kohdennettiin kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen alueella **Henna Vepsäläisen** hankkeelle ”*Alkoholilain muutoksen vaikutukset alkoholiastioihin 2019–2024*”. Terveiden tutkimuksen alueella suurimmat apurahat jaettiin **Jasmin Lustedtin** hankkeelle ”*Nuorten ongelmallinen kannabiksen käyttö*” sekä **Karita Rämön** hankkeelle ”*Epigeneettinen muisti varhaisessa altistuksessa: biomarkerit raskauden-aikaiselle alkoholialtistukselle*”. *Rahapelihaittojen tutkimuksen* alueella merkittävimmän rahoituksen saivat **Atte Oksasen** hanke ”*Rahapeliön tulevaisuus: pelaamisen muuttuva maisema tekoälyn aikakaudella*”, **Reetta Ojalan** hanke ”*The brain’s algorithm for monitoring response conflict?*” sekä **Teo Qvistin** hanke ”*Mantelitumakkeen hermoverkko rahapeliongelmiin liittyvän impulsiivisuuden ja päätöksentekokyvyn puutosten hoidossa*”.

Säätiö jakoi lisäksi matka-avustuksia alkoholi- ja huume-tutkimuksen alueella yhteensä 21 108 euroa ja rahapelihaittojen tutkimuksen alueella 15 680 euroa.

Säätiön päättämät sääntömuutokset tulivat voimaan tilikauden aikana. Hallinnollisten ajantasaistamisten ohella keskeisin muutos sääntöihin oli alkoholitutkimukseen liittyvien viittausten muuttaminen muotoon ”säätiön tutkimusalaan”. Muutoksen perusteena oli se, että säätiön tutkimusala käsittää alkoholitutkimuksen lisäksi muuta päihdetutkimusta ja rahapelitutkimusta.

Alkoholitutkimussäätiö toimii Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tiloissa Helsingissä osoitteessa Mannerheimintie 166.

HALLINTO

Säätiön hallitus oli kertomusvuonna seuraava: sosiaali- ja terveysministeriön nimittämät jäsenet professori emeritus **Pertti Alasuutari**, VTT **Elina Kotovirta**, tutkimusprofessori **Pia Mäkelä**, professori **Ilkka Ojanperä**; Tieteellisten seurain valtuuskunnan nimeämät jäsenet

professori **Jussi Kauhanen**, professori **Solja Niemelä**, professori **Jaana Rysä** ja professori **Terhi-Anna Wilska**; Alko Oy:n nimeämä jäsen yhteiskuntasuhdepäällikkö **Iiris Niinikoski**. Hallituksen puheenjohtajana toimi **Pertti Alasuutari** ja varapuheenjohtajana **Pia Mäkelä**

Tutkimusjohtajana toimi **Tomi Lintonen**. Tilintarkastajana oli Oy Tuokko Ltd, päävastuullisena KHT **Terhi Latvala**. Taloushallintoa hoiti Azets Insight Oy.

Työvaliokuntaan kuuluivat hallituksen jäsenet **Pertti Alasuutari**, **Ilkka Ojanperä**, **Jaana Rysä** ja **Terhi-Anna Wilska**, puheenjohtajana toimi **Alasuutari**. Asiantuntijoina työvaliokunnassa toimivat **Petri Hyytiä**, **Jussi Kauhanen**, **Pia Mäkelä** ja **Erkki Vuori**.

Rahapelitutkimusvaliokuntaan kuului Alkoholitutkimussäätiöstä professori **Terhi-Anna Wilska** ja tutkimusjohtaja **Tomi Lintonen**. Säätiön ulkopuolisina asiantuntijoina toimivat yliopistotutkija **Petri Hyytiä**, professori emeritus **Ossi Rahkonen** ja yliopistonlehtori **Anu Katainen** Helsingin yliopistosta, erityisasiantuntija **Mari Pajula** sosiaali- ja terveysministeriöstä, tutkimuspäällikkö **Susanna Raisamo** Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta sekä vanhempi neuvonantaja **Anu Raijas** Suomen Pankista. Valiokunnan puheenjohtajana toimi **Raisamo**.

Hallitus kokoontui kaksi kertaa varsinaiseen kokoukseen. Työvaliokunta kokoontui kaksi kertaa varsinaiseen kokoukseen ja yhden kerran sähköpostikokoukseen. Rahapelitutkimusvaliokunta kokoontui yhden kerran varsinaiseen kokoukseen.

Säätiön paperiarkistoa säilytetään kokonaisuudessaan THL:n arkiston yhteydessä Kampissa. Säätiö on siirtynyt käyttämään hallinnollisen aineiston osalta Visma Sign -sähköistä arkistoa eikä uutta paperiarkistoa enää synny. Apurahahakemukset on vuodesta 2013 lähtien arkistoitu sähköisesti Kuuki Visualsin toimittamassa hakujärjestelmässä, Sigmatic / Telia Inmics-Nebula Oy:n ylläpitämässä palvelinjärjestelmässä Suomessa.

KANSAINVÄLISET YHTEYDET

Säätiöltä haettiin vuoden 2024 aikana matka-avustuksia kansainvälisten yhteyksien luomiseen ja ylläpitoon alkoholi- ja huumetutkimuksen alueella 53 167,87 euroa ja rahapelihaittojen tutkimuksen alueella 15 220,00 euroa, yhteensä 68 387,87 euroa. Matka-apurahoja myönnettiin 22 matkaan yhteensä 36 788 euroa:

- Sanna Iivonen 1 800 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Janika Kosonen 1 800 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Katja Kuusisto 1 800 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Jasmin Lustedt 1 660 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Antti Mustonen 1 700 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Ella Plaami 1 800 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Elina Virolainen 2 940 euroa: 49th Annual Symposium of the Kettil Bruun Society (KBS) for So-cial and Epidemiological Research on Alcohol, Fremantle, Perth, Australia, 27-31 May 2024

- Sébastien Berret 1 050 euroa: Current Advances in Gambling Research, Amsterdam (The Netherlands), June 19-21st, 2024
- Heli Hagfors 950 euroa: 9th International Conference on Behavioral Addictions, Gibraltar, 8.-10.7.2024
- Emmi Kauppila 1 600 euroa: Publishing in Addiction Sciences Summer School & 9th International Conference on Behavioral Addictions, Gibraltar, 29.6.-11.7.2024
- Topias Mattinen 1 700 euroa: European Association for the Study of Gambling Conference, Rooma, Italia, 10 - 13 syyskuuta 2024
- Janne Nikkinen 1 660 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Atte Oksanen 1 660 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Iina Savolainen 1 900 euroa: 9th International Conference on Behavioral Addictions, Gibraltar, 8.-10.7.2024
- Susanne Uusitalo 1 660 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Ilkka Vuorinen 1 700 euroa: European Association for the Study of Gambling Conference, Rooma, Italia, 10 - 13 syyskuuta 2024
- Eeva Ekqvist 1 558 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Nina Kaminen-Ahola 1 250 euroa: Genomic imprinting, Cambridge, UK, 10.-12.3.2025
- Elina Renko 1 800 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Pihla Sassi 1200 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Stepan Tsupari 1 800 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024
- Iina Savolainen 1 800 euroa: Lisbon Addictions, Lissabon, Portugali, 23.-25.10.2024

Säätiön tutkimusjohtaja **Tomi Lintonen** on kuulunut European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addictionin (EMCDDA) tieteelliseen komiteaan 1.1.2021 alkaen. Hän osallistui vuoden 2024 aikana komitean yhteen kokoukseen Cascaisissa Portugalissa. EMCDDA:sta tuli Euroopan unionin huumevirasto (EUDA) 2. heinäkuuta 2024 alkaen. Lintonen valittiin EUDA:n tieteelliseen komiteaan nelivuotiskaudeksi 2024–2028

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Tilikauden 2024 päättymisen jälkeen ennen säätiön hallituksen kevätkokousta ei ole ollut olennaisia säätiön taloudelliseen asemaan tai toimintaan vaikuttaneita tapahtumia eikä tiedossa ole tekijöitä, jotka vaikuttaisivat säätiön taloudelliseen asemaan kuluvalle tai tulevilla tilikausilla.

Säätiön hallitus päätti kevätkokouksessaan 2025 vastaanottaa Alkoholi-, huume- ja rahapelitutkimuksen seura Ry:n lahjoituksen 10 000 euroa ja käyttää sen raha- ja/tai digipeli-aiheisen tutkimuksen tukemiseen.

TALOUS

Säätiön varsinaisen toiminnan kulut vuonna 2024 olivat 775 355,08 euroa (2023: 619 227,11 euroa). Säätiön varsinaisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 665 248,60 euroa (2023: 552 123,65 euroa), varainhankinnan tuotot olivat 100 000,00 euroa (2023: 90 000,00 euroa) ja rahoitustoiminnan tuotot euroa 15 398,18 (2023: 5 633,56 euroa). Tilikauden ylijäämä oli 5 291,70 euroa (2023: 28 530,10 euroa). Ylijäämä johtui ennakoimattoman suureksi kasvaneista korkotuotoista sekä säätiön saamasta lahjoituksesta. Taseen loppusumma oli 1 093 550,83 euroa (2023: 1 015 950,78 euroa). Tilivuoden päättyessä taseessa oli tulevia apurahavastuita 829 634,00 euroa (2023: 755 381,00 euroa). Vuonna 2025 maksettavaksi suunniteltujen apurahojen summa on 613 618,00 euroa, vuonna 2026 summa on 187 522,00 euroa ja vuonna 2027 summa on 28 494,00 euroa.

LÄHIPHIIRITOIMET

Säätiölain 487/2015 mukaan säätiön täytyy ilmoittaa toimintakertomuksessaan vuosittain tiedot säätiön suppealle lähipiirille annetuista avustuksista, muista kokonaan tai osittain vastikkeettomista taloudellisista eduista sekä muista säätiön ja lähipiiriin kuuluvan välisistä taloudellisista toimista. Ilmoittamisvelvollisuus koskee myös mahdollisia lähipiirille annettuja rahalainoja, vastuita ja vastuusitoumuksia. Säätiö ei tilikaudella 1.1.-31.12.2024 ole antanut lainoja tai vakuuksia lähipiiriin kuuluville eikä tehnyt muitakaan lain tarkoittamia toimia lähipiiriinsä kuuluvien kanssa.

Hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2024 kokouspalkkioita 100,00 euroa kokoukselta, kaikista kokouksista hallituksen jäsenille yhteensä 1 200,00 euroa (2023: 2 200,00 euroa). Työvaliokunnan jäsenille maksettiin kokouspalkkioita 100,00 euroa kokoukselta, yhteensä kaikista kokouksista kaikille jäsenille 1 600,00 euroa (2023: 1 400,00 euroa). Työvaliokunnan jäsenille maksettiin käsittelypalkkioita 600,00 euroa vuodessa, työvaliokunnan puheenjohtajalle 800,00 euroa vuodessa, yhteensä kaikille valiokunnan jäsenille vuoden ajalta 5 000,00 euroa (2023: 5 000,00 euroa). Rahapelivaliokunnan jäsenille maksettiin kokouspalkkioita 100,00 euroa kokoukselta, yhteensä kaikille jäsenille 700,00 euroa (2023: 700,00 euroa). Rahapelivaliokunnalle maksettiin käsittelypalkkioita 300,00 euroa vuodessa ja valiokunnan puheenjohtajalle 400,00 euroa vuodessa, yhteensä 2 200,00 euroa (2023: 2 200,00 euroa). Tutkimusjohtajalle maksettu palkkaa työsopimuksen mukaisesti. Tuokko Oy:lle maksettiin tilintarkastuspalkkioita 3 844,00 euroa.

TUTKIMUSTOIMINTA

SÄÄTIÖN TUKEMAT VUONNA 2024 VALMISTUNEET VÄITÖSKIRJAT

Pauliina Auvinen: *Early environmental effects on the placental epigenome and gene expression, and newborns' phenotype: Focusing on prenatal alcohol exposure and Assisted Reproductive Technology.*

Erilaisten raskaudenaikaisten ympäristötekijöiden tiedetään vaikuttavan yksilön kehitykseen ja myöhempään terveyteen, mutta vaikutusten molekulaarisista mekanismeista tiedetään vasta hyvin vähän. Tässä väitöskirjassa tutkitaan kahden merkittävän ja hyvin erilaisen ympäristötekijän, raskaudenaikaisen alkoholi-altistuksen ja hedelmöityshoitojen, vaikutuksia istukan geenien säätelyyn ja vastasyntyneen ilmiasuun.

Raskaudenaikainen alkoholi-altistus aiheuttaa laajan kirjon pysyviä rakenteellisia, fysiologisia ja neurokognitiivisia häiriöitä, jotka tunnetaan yleisesti sikiöaikaisen alkoholi-altistuksen aiheuttamana oireyhtymänä (fetal alcohol spectrum disorders, FASD). Vaikka varhainen diagnoosi on tärkeä altistuneiden lasten hyvinvoinnille, merkittävä osa FASD-tapauksista jää diagnosoimatta, mikä korostaa tehokkaiden diagnostisten menetelmien, kuten biomarkkereiden tarvetta. Hedelmöityshoitojen avulla syntyneet lapset ovat yleisesti ottaen terveitä, mutta verrattaessa ilman hoitoja syntyneisiin lapsiin, on heillä tutkimusten mukaan kasvanut riski muutoksiin syntymäpainossa, harvinaisiin geneettisen leimautumisen häiriöihin ja kardiometabolisiin poikkeavuuksiin. Vielä on kuitenkin epäselvää ovatko nämä riskit seurausta itse hoidoissa käytettävistä menetelmistä, taustalla olevasta alentuneesta hedelmällisyydestä vai molemmista. Hedelmättömyydestä kärsivien parien suuren osuuden ja hedelmöityshoitomäärien maailmanlaajuisen lisääntymisen myötä tehokkaiden ja samalla turvallisten hoitojen tarve on kiistaton.

Huolimatta raskaudenaikaisen alkoholi-altistuksen ja hedelmöityshoitojen yleisyydestä, niihin yhdistettyjen terveystekijöiden taustalla olevat molekulaariset mekanismit ovat suurelta osin tuntemattomia. Molemmat ympäristötekijät ovat kuitenkin yhdistetty muutoksiin epigeneettisissä merkeissä, kuten DNA-metylaatioissa, joiden tiedetään välittävän ympäristön vaikutuksia geenien toimintaan kehityksen aikana. Raskauden alku, johon ajoittuu dynaaminen epigeneettisen ohjelmoinnin ajanjakso, näyttää tutkimusten mukaan olevan erityisen herkkä ympäristön aiheuttamille epigeneettisille muutoksille. Hypoteesimme mukaan raskaudenaikaiset ympäristötekijät vaikuttavat solujen epigeneettiseen ohjelmointiin, geenien säätelyyn ja sitä kautta yksilön kehitykseen ja myöhempään terveyteen.

Hypoteesin testaamiseksi tämän väitöskirjan tavoitteena oli tutkia alkoholi-altistuksen ja hedelmöityshoitojen vaikutuksia istukan epigenomiin ja geenien ilmenemiseen sekä vastasyntyneiden ilmiasuun hyödyntämällä ainutlaatuisia ihmiskohortteja. Lisäksi käytimme maljalla kasvatettuja ihmisen alkion kantasoluja mallina tutkitessa alkoholi-altistuksen vaikutuksia varhaisiin alkion soluihin. Tutkimme istukan

ja kantasolujen genomilaajuisia muutoksia DNA-metylaatioissa mikrosirumenetelmällä ja geenien ilmenemisessä 3'mRNA-sekvensoinnilla. Ympäristötekijöihin liittyvien molekyyli muutosten osuutta vastasyntyneiden ilmiäsuun tutkimme käyttämällä tietoja vastasyntyneiden syntymämitoista ja istukan painosta sekä hyödyntämällä suomalaisia ja kansainvälisiä kasvukäyriä.

Tutkimuksemme raskaudenaikaisen alkoholi altistuksen vaikutuksista osoittaa ensimmäistä kertaa, että alkoholi aiheuttaa genomilaajuisia DNA-metylaatiomuutoksia ihmisistukassa ja tuo esiin uusia kandidaattigenejä – DPPA4, FOXP2 ja TACR3 – alkoholin aiheuttamien vaurioiden taustalla sekä mahdollisia biomarkkereita alkoholi altistuksen tunnistamiseen. Tulostemme perusteella myös alkuraskauden alkoholi altistus aiheuttaa muutoksia istukan DNA-metylaatioissa sekä vastasyntyneen pääntoissa, mikä viittaa mahdollisiin häiriöihin aivojen kehityksessä. Solumallia hyödyntävä tutkimuksemme osoittaa alkoholin vaikuttavan kehitykselle tärkeiden geenien, kuten DPPA2 ja DPPA4, säätelyyn alkion ensimmäisissä soluissa. Kokonaisuudessaan löytömmme antavat uutta tietoa FASD:n taustalla olevista tekijöistä ja vahvistavat hypoteesiamme alkoholin aiheuttamien kehityshäiriöiden varhaisesta alkuperästä. Epäsuotuisa epigeneettinen ympäristö raskauden alussa voi johtaa muutoksiin kehityksellisen ohjelmoinnin ajoituksessa ja tehokkuudessa, mikä voi osaltaan selittää alkoholin aiheuttamien kehityshäiriöiden laajan kirjon.

Hedelmöityshoitoihin liittyvä tutkimuksemme selventää hoitojen vaikutuksia istukan kehitykseen ja toimintaan sekä hoitoihin liitettyjen terveystekijöiden taustalla olevia mekanismeja. Lisäksi havaintomme tuovat esiin alhaisen hedelmällisyyden sekä hoitoihin käytettävien eri menetelmien ja lapsen sukupuolen osuutta muutoksiin. Tulostemme mukaan hedelmöityshoidot muuttavat istukan DNA-metylaatiota hormonien säätelyyn ja hermoston kehitykseen liittyvissä geeniverkostoissa. Lisäksi havaitut muutokset istukan solutyypikoostumuksessa ja verisuonitukseen liittyvissä geneeissä, kuten TRIM28 ja NOTCH3, viittaavat siihen, että hedelmöityshoidot häiritsevät istukan kehitystä. Tämä voi tulostemme perusteella selittää muutoksia hoitojen avulla syntyneiden lasten syntymäpainossa. Havaitsemamme DNA-metylaatiomuutokset geneettisesti leimatuissa geeneissä ja leimautumista ylläpitävän TRIM28-geenin alentunut ilmeneminen viittaavat hedelmöityshoitojen tai alentuneen hedelmällisyyden häiritsevän leimattujen geenien säätelyä. Löysimme muutoksia myös geneettisesti leimatun endokriinisen signaalimolekyylin DLK1-geenin säätelyssä, mikä voi selittää hedelmöityshoitoihin liitettyihin metabolisten poikkeavuuksien taustalla olevia mekanismeja.

Kokonaisuudessaan tämä väitöskirja tuo esiin raskaudenaikaisen alkoholi altistuksen, hedelmöityshoitojen ja alentuneen hedelmällisyyden vaikutusten molekulaarisia mekanismeja. Lisäksi tutkimuksemme korostaa istukan merkitystä tutkittaessa raskaudenaikaisen ympäristön vaikutuksia ja vahvistaa sen roolia molekulaarisena ikkunana varhaiseen kehitykseen. Tutkimuksemme lisää ymmärrystä lisääntymis-terveydestä ja tuo merkittävää tietoa ympäristötekijöiden vaikutuksesta kehitykseen ja yksilön loppuelämän terveyteen.

Veera Kankainen: A Finn always wins? Justifications, governance, and contradictions of the Finnish gambling-profit-based public good.

Suomessa rahapelaaminen yhdistettiin pitkään kolmannen sektorin edustamaan yhteiseen hyvään ja pelituotot ohjattiin avustuksina mm. liikunnalle, kulttuurille, tie- teelle, nuorisotyölle, sosiaali- ja terveysalan järjestöille. Perinteinen rahapelipolitiikka kohtasi kuitenkin kasvavaa kritiikkiä 2010- ja 2020-lukujen taitteessa. 2024 alkaen kolmannen sektorin avustukset irrotetaan rahapelituotoista ja hallitus suunnittelee siirtymistä pois monopolijärjestelmästä. Rahapelipolitiikkaan liitetty yhteinen hyvä tulee määrittämään uudelleen 2020-luvulla, mutta ensin tämä väitöskirja pysähtyy tarkastelemaan: Millaisia merkityksiä rahapeleihin pohjaavalle yhteiselle hyvälle on annettu rahapelipoliittisten murrosten kynnyksellä?

Väitöskirja tekee laadullista vertailua kolmella vähemmän tutkitulla aihealueel- la: Ensinnäkin väitöskirja tutkii, miten suomalaiset hyvinvointia edistävät järjestöt käsittelevät ristiriitaa, että yhteistä hyvää on osin rahoitettu haitallisella toiminnalla, rahapelaamisella. Ristiriidan käsittelyä verrataan kahdessa eri rahapelipoliittisessa järjestelmässä, Suomessa ja Ranskassa. Toiseksi väitöskirja vertaa, miten järjestöt, kansalaiset ja media määrittelevät rahapeleihin pohjaavaa yhteistä hyvää osana suo- malaista hyvinvointivaltiota. Hyvinvointi, yhteinen hyvä tai muut yhteiskunnalliset käsitteet eivät saa merkitystään vain virallisissa asiantuntijateksteissä vaan myös näi- den tahojen edustamassa arkipäätelyssä. Kolmanneksi tutkimus tarkastelee, millaisia rooleja hyvinvointia edistäville järjestöille ja julkiselle sektorille on annettu rahape- livoittoihin perustuneessa avustusjärjestelmässä. Tässä verrataan kahta avustusmal- lia, joista toinen kytkeytyy entiseen Raha-automaattiyhdistykseen (RAY), nykyiseen sosiaali- ja terveysjärjestöjen rahoituskeskukseen (STEA), ja toinen opetus- ja kult- tuuriministeriöön.

Väitöskirjan pääaineisto koostuu 26 teemahaastattelusta, jotka toteutettiin rahape- leistä valtioavustuksia saaneissa järjestöissä sekä avustuksia hallinnoivissa ministe- riöissä vuosina 2015–2017. Lisäaineistona ovat: 13 ranskalaisten rahapelipolitiikan edunsaajien haastattelua, 117 Helsingin Sanomien artikkelia vuosilta 2010–2016, sekä 19 ryhmähaastattelua kansalaisten rahapelipoliittisista näkemyksistä talvelta 2017– 2018. Väitöskirja soveltaa useampia tekstianalyttisiä viitekehyksiä ymmärtääkseen kattavasti rahapeleihin perustuneen yhteisen hyvän merkityksiä 2010-luvulla.

Tutkimuksen tulokset osoittavat ensinnäkin, että suomalaiset edunsaajat käsittelivät yhteisen hyvän ristiriitaa erityisesti ”tarkoitus pyhittää keinot” -oikeutuksen kautta sekä ajatuksella, että haittoineenkin suomalainen monopolisysteemi suojelee kansal- lista hyvää. Edunsaajat kuitenkin osin tunnustivat systeemin ristiriitaisuuden. Toi- seksi yhteisen hyvän merkitys samaistuu nationalistiseen hyvään myös järjestöjen, kansalaisten ja median arkipäätelyssä. Lisäksi arkipäätely kuvaa rahapeleillä tuetun yhteisen hyvän olevan lisäarvo suomalaiseen hyvinvointivaltioon; ei korvaavan val- tion budjetista rahoitettavia julkisia peruspalveluita. Kolmanneksi järjestöjen rooli avustusjärjestelmässä on ristiriitainen, mikä korostui erityisesti entisen Raha-auto- maattiyhdistyksen, nykyisen STEA:n rahoitusmallissa. Toisaalta avustussysteemi pyr- kii rahoittamaan kolmannen sektorin toimintaa, joka määritellään vapaaehtoisena ja hallinnoltaan kevyenä. Toisaalta rahoitussysteemi vaatii järjestöiltä ammattimaista

avustushallintoa ja julkisen sektorin käytäntöjen omaksumista. Vaikka järjestöjen avustukset siirretään valtion budjettiin 2024 lähtien, niin hallinnan käytäntöjen ja ideaalien yhteensovittaminen säilyy ajankohtaisena.

Teemu Kaskela: *The intertwining of substance use treatment and imprisonment on the practical level in 21st century Finland.*

Kaksi suurta 1990-luvulla tapahtunutta muutosta vaikutti merkittävästi sekä päihdehoito- että vankilainstituutioihin. Ensimmäinen muutos oli se, että huumeiden käyttö normalisoitui osaksi suomalaista yhteiskuntaa. Tämä näkyi huumeiden käytön yleistymisenä, jonka seurauksena myös huumeisiin liittyvät ongelmat kasvoivat merkittävästi. Vankiloissa huumeita ongelmallisesti käyttävien vankien määrä kasvoi. Samanaikaisesti vankilainstituution suhtautuminen kuntoutukseen muuttui. Toinen muutos olikin Suomen kriminaalipolitiikan liikkuminen kohti kuntoutusajattelullista kriminaalipolitiikkaa aiemmasta rankaisemisen ja kuntoutuksen tiukasti erottaneesta uusklassisesta kriminaalipolitiikasta. Tämän myötä vankiloissa kehitettiin ja otettiin käyttöön päihdekuntoutusohjelmia.

Väitöskirjassa tarkastellaan sitä, kuinka nämä kaksi suurta muutosta ovat muuttaneet vankila- ja päihdehoitolaitosten institutionaalista logiikkaa käytännön tasolla. Tutkimus pohjautuu kahteen laajaan aineistoon. Ensinnäkin aihetta on lähestytty analysoimalla laadullisin menetelmin aineistoa, joka kerättiin havainnoimalla vankiloiden päihdekuntoutusohjelmia sekä haastatteleamalla ohjelmien ohjaajia ja osallistuvia vankeja. Toiseksi analysoitiin päihdehoidon asiakastietoja ja eri viranomaisrekistereitä yhdistelevän laajan rekisteriaineiston avulla eri taustamuuttujien yhteyksiä päihdehoidon asiakkaina olleiden ihmisten rikosriskiin.

Väitöskirjan tulokset voi tiivistää siihen, että vankila- ja päihdehoitoinstituutiot ovat 2000-luvulla kietoutuneet aiempaa tiukemmin yhteen myös käytännön tasolla. Päihdekuntoutus on normalisoitunut osaksi vankilainstituutiota. Vankeustausta sekä korkea vankeusriski ovat tyypillisiä piirteitä päihdehoidon asiakkaiden keskuudessa. Vankilainstituution sisällä sekä henkilökunnalle että vangeille on muodostunut niin sanottuja hybridirooleja, joissa he toimivat samanaikaisesti rankaisemisen ja kuntoutuksen logiikan mukaisesti. Molemmissa instituutioissa asiakkaan askel takaisin arkeen on kriittinen hetki, joten on tärkeä kehittää ja ottaa käyttöön uusia tapoja, joilla asiakasta voidaan tukea tässä riskialttiissa siirtymävaiheessa. Erityisesti päihdehoitoinstituution sisällä vankeustausta ja korkea vankeusriski tulisi ottaa entistä systemaattisemmin huomioon.

APURAHAT

Alkoholitutkimussäätiön hallitus päätti kokouksessaan 27.11.2024 apurahojen jaosta vuosille 2025–2027 työvaliokunnan ja rahapelivaliokunnan esitysten pohjalta. Apurahoja jaettiin alkoholi- ja huumetutkimukseen 276 105 euroa (2023: 320 370 euroa), josta kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimukseen 137 100 euroa seitsemälle hankkeelle (2023: 164 900 euroa) sekä terveyden tutkimukseen 139 005 euroa yhdelletoista hankkeelle (2023: 155 470 euroa). Alkoholi- ja huumetutkimuksen jakoprosentiksi muodostui 20 % (2023: 24 %).

Lisäksi säätiön hallitus päätti kokouksessaan 27.11.2024 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa tehdyn tutkimusyhteistyösopimuksen pohjalta jaettavista rahapelihaittojen tutkimusapurahoista. Rape-lihaittojen tutkimuksen apurahoja jaettiin 336 718 euroa (2023: 179 411 euroa) ja jakoprosentiksi muodostui 49 % (2023: 60 %).

ALKOHOLI- JA HUUMETUTKIMUKSEEN TARKOITETUT APURAHAT

Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimus

Ronja Järvelin tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 26 400 euroa: *Kannabis päihdepalveluissa. Kokemuksia riippuvuudesta ja toipumisesta Suomessa.*

Ilona Kaitala tutkimustyöskentelyyn 5 kuukaudeksi 11 000 euroa vuodelle 2025 ja 7 kuukaudeksi 15 400 euroa vuodelle 2026, yhteensä 26 400 euroa: *Ikääntyneiden päihhteidenkäyttö ja palvelutarpeet.*

Ilona Nissinen tutkimustyöskentelyyn 4 kuukaudeksi 8 800 euroa ja tutkimuskuluihin 500 euroa, yhteensä 9 300 euroa: *Vankien lasten päihdehäiriöt, väkivallan uhrikokemukset ja rikollisuus: suomalainen rekisteritutkimus.*

Mika Simonen tutkimustyöskentelyyn 4 kuukaudeksi 12 000 euroa: *Alkoholi-, huume- ja rahapelipolitiikan tienhaarat.*

Stepan Tsupari tutkimustyöskentelyyn 3 kuukaudeksi 6 600 euroa: *Klassisten psykedeliien käyttökokemukset, raportoidut vaikutukset ja käytölle annetut merkitykset Suomessa.*

Henna Vepsäläinen tutkimustyöskentelyyn 7 kuukaudeksi 21 000 euroa vuodelle 2025 ja 3 kuukaudeksi 9 000 euroa vuodelle 2026, yhteensä 30 000 euroa: *Alkoholilain muutoksen vaikutukset alkoholiostoihin 2019-2024.*

Josefin Westermarck tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 26 400 euroa: *Alkoholihaitat Suomen alkoholilakien kokonaisuudistusten valmisteluissa: HE119/1994 ja HE100/2017.*

Terveysten tutkimus

Eero Ala-Mutka tutkimuskuluihin 13 500 euroa: *Alkoholisairauksien ennustaminen veren fosfatidyylietanolin avulla: uusi lähestymistapa alkoholitutkimuksessa.*

Alexander Denisoff aputyövoiman palkkaamiseen 8 000 euroa: *Vakavien alkoholi-vieroitusoireyhtymien pitkäaikaisennuste.*

Lisa Lappalainen tutkimustyöskentelyyn 3 kuukaudeksi 6 600 euroa vuodelle 2025 ja 3 kuukaudeksi 6 600 euroa vuodelle 2026, yhteensä 13 200 euroa: *Lääkehoitojen tehokkuus tosielämän aineistossa kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavilla potilailla, joilla on samanaikainen kannabiksen käyttöhäiriö.*

Axel Linnovaara tutkimustyöskentelyyn 1 kuukaudeksi 2 200 euroa: *Lonkkamurtuman vuoksi tehtyjen tekonivelleikkausten tulokset ja runsaan alkoholinkäytön vaikutus tuloksiin.*

Jasmin Lostedt tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 26 400 euroa ja tutkimuskuluihin 240 euroa, yhteensä 26 640 euroa: *Nuorten ongelmallinen kannabiksen käyttö.*

Pasi Nevalainen tutkimuskuluihin 10 065 euroa: *Histiosytoosi suonensisäisten huu-meiden käyttäjillä.*

Päivi Nuttunen tutkimustyöskentelyyn 4 kuukaudeksi 8 800 euroa: *Itse raportoidun alkoholinkäytön yhteys raskaustuloksiin.*

Saara Ojala tutkimustyöskentelyyn 3 kuukaudeksi 6 600 euroa: *Samanaikainen psykoosi- ja päihdesairaus ja sote-palveluiden käyttö.*

Salla-Maaria Pätsi tutkimustyöskentelyyn 8 kuukaudeksi 17 600 euroa: *Lääkkeiden väärinkäyttö Suomessa: tutkimus lääkkeiden päihdekäyttöön yhteydessä olevista tekijöistä nuorilla.*

Karita Rämö tutkimustyöskentelyyn 8 kuukaudeksi 17 600 euroa vuodelle 2025 ja 4 kuukaudeksi 8 800 euroa vuodelle 2026, yhteensä 26 400 euroa: *Epigeneettinen muisti varhaisessa altistuksessa: biomarkerit raskaudenaikaiselle alkoholi-altistukselle.*

Nina Rautio tutkimustyöskentelyyn 2 kuukaudeksi 6 000 euroa: *Trajectories and associating factors of alcohol use in aging general population.*

RAHAPELIHAITTOJEN TUTKIMUKSEEN TARKOITETUT APURAHAT

Emmi Kauppila tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 26 400 euroa: *Rahapelihaitat läheisten näkökulmasta.*

Emma Kuvaja tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 26 400 euroa ja tutkimuskuluihin 2 000 euroa, yhteensä 28 400 euroa: *Vieraus ja menetys rahapeliongelman kanssa kamppailevissa perheissä – Laadullinen tutkimus selviytymisestä eri-ikäisten läheisten näkökulmasta.*

Reetta Ojala tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2025 12 kuukaudeksi 26 400 euroa ja vuodelle 2026 12 kuukaudeksi 26 400 euroa, yhteensä 52 800 euroa: *The brain's algorithm for monitoring response conflict.*

Atte Oksanen tutkimuskuluihin vuodelle 2025 29 299 euroa, vuodelle 2026 26 672 euroa ja vuodelle 2027 22 994 euroa; **Ilkka Vuorinen** tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2025 10 kuukaudeksi 27 500 euroa, vuodelle 2026 12 kuukaudeksi 33 000 euroa ja vuodelle 2027 2 kuukaudeksi 5 500 euroa; **Iina Savolainen** tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2026 6 kuukaudeksi 16 500 euroa, yhteensä koko hankkeelle vuodelle 2025 56 799 euroa, vuodelle 2026 76 171 euroa ja vuodelle 2027 28 494 euroa: *Rahapelien tulevaisuus: pelaamisen muuttuva maisema tekoälyn aikakaudella.*

Teo Qvist tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 26 400 euroa ja tutkimuskuluihin 15 254 euroa, yhteensä 41 654 euroa: *Mantelitumakkeen hermoverkko rahapeliongelmiin liittyvän impulsiivisuuden ja päätöksentekokyvyn puutosten hoidossa.*

Mika Simonen tutkimustyöskentelyyn 8 kuukaudeksi 24 000 euroa ja tutkimuskuluihin 2000 euroa, yhteensä 26 000 euroa: *Alkoholi-, huume- ja rahapelipolitiikan tienhaarat.*

AIEMMIN MYÖNNETTYJEN TYÖSKENTELYAPURAHOJEN KOROTTAMISET

Lisäksi korotettiin niiden aiemmin myönnettyjen apurahojen kuukausisummia, joita ei ole maksettu apurahan saajille 31.12.2024 mennessä yhteensä 16 260 eurolla.

Alkoholi- ja huume tutkimuksen apurahoja korotettiin 7 800,00 eurolla seuraavasti:

Sanna Iivonen 150 euroa
Aleksi Karinen 200 euroa
Maarit Koivisto 1 800 euroa
Veera Koskinen 3 000 euroa
Sari Lång-Tonteri 400 euroa
Saana Myllyntausta 750 euroa
Juho Teppo 1 500 euroa

Rahapelihaittojen tutkimuksen apurahoja korotettiin 8 460,00 eurolla seuraavasti:

Heli Hagfors 1 600 euroa

Ilkka Konttinen 1 400 euroa

Aino Lahtinen 1 600 euroa

Topias Mattinen 3 700 euroa

Thomas Sama 160 euroa

PALKINNOT

Alkoholitutkimussäätiö päätti kokouksessaan 6.11.2024 pro gradu- palkinnon jakamisesta.

Tuhannen euron tunnustuspalkinto voidaan myöntää poikkeuksellisen ansiokkaalle alkoholi- tai huumetutkimuksen alan pro gradu -tutkielmalle.

Alkoholitutkimussäätiö päätti palkita:

Irina Kaarnakari: *Avun portilla: Päihdepalveluihin hakeutuvien asiakkaiden odotukset ja toiveet. – ”Mitä tahansa apua”*. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/92954>

Tanja Matilainen: *Patterns of psychiatric comorbidity among people attending opioid agonist treatment*. <https://www.utupub.fi/handle/10024/177811>

Paula Rautoja: *Huumeiden käytön rangaistavuudesta luopumisen kehykset asiantuntijakirjoituksissa*. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/91016>

Tuhannen euron Antti Murto -tunnustuspalkinto voidaan myöntää poikkeuksellisen ansiokkaalle rahapelihaittoja koskevalle pro gradu -tutkielmalle. Säätiölle ei ollut esitetty hakemuksia Antti Murto -palkinnon saajiksi.

SÄÄTIÖN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ JULKAISUJA

VÄITÖSKIRJAT

Pauliina Auvinen: Early environmental effects on the placental epigenome and gene expression, and newborns' phenotype: Focusing on prenatal alcohol exposure and Assisted Reproductive Technology. Helsinki: Helsingin yliopisto. <https://helda.helsinki.fi/items/2e8ced58-aa0d-433f-b14f-01b0d4ed9c6d> (artikkeliväitöskirja)

Veera Kankainen: A Finn always wins? Justifications, governance, and contradictions of the Finnish gambling-profit-based public good. Helsinki: Helsingin yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-9665-1> (artikkeliväitöskirja)

Teemu Kaskela: The intertwining of substance use treatment and imprisonment on the practical level in 21st century Finland. Helsinki: Helsingin yliopisto. <http://hdl.handle.net/10138/575670> (artikkeliväitöskirja)

VERTAISARVIOIDUT ALKUPERÄISARTIKKELIT KANSAINVÄLISISSÄ TIEDEJULKAISUISSA

Arstila V, Tuominen J, Uusitalo S: Heads, I win – Tails, you lose: Gambling from a predictive processing perspective. In M Curado & S.S Gouveia (Eds.) Predictive Mind: Old Problems and New Challenges. Vernon Press.

Berret S, Marionneau V, Sievänen R, Nikkinen J: Institutional investment in addictive industries: an important commercial determinant of health. *Frontiers in Public Health*, 12, <https://doi.org/10.3389/fpubh.2024.1409648>

Jouhki H, Savolainen I, Hagfors H, Vuorinen I, Oksanen I: What are escapists made of, and what does it have to do with excessive gambling and gaming? *International Journal of Mental Health and Addiction*, <https://doi.org/10.1007/s11469-024-01394-x>

Leclercq S, Ahmed H, Amadiou C, Petit G, Koistinen V, Leyrolle Q, Poncin M, Stärkel P, Kok E, Karhunen PJ, de Timary P, Laye S, Neyrinck AM, Kärkkäinen OK, Hanhineva K, Delzenne N: Blood metabolomic profiling reveals new targets in the management of psychological symptoms associated with severe alcohol use disorder *eLife* 13:RP96937. <https://doi.org/10.7554/eLife.96937.3>

Liesmäki O, Kungshamn J, Likitalo O, Ellis EG, Bellmund-Gil A, Aaltonen J, Steinweg I, Myller EM, Roine S, Friedrich MU, Ylikotila P, Joutsa J: Localization and Network Connectivity of Lesions Causing Limb Ataxia in Patients With Stroke. *Neurology* 103 (6): e209803 <https://doi.org/10.1212/WNL.0000000000209803>

Lintonen T, Karjalainen K, Rönkä S, Kotovirta E, Niemelä S: Delphi method applicability in drug foresight. *Subst Abuse Treat Prev Policy* 19, 35 (2024). <https://doi.org/10.1186/s13011-024-00617-7>

Lostedt J, Stolt M, Niemelä S, Pasanen M, Salom C, Thomas N, Kannussaari K, Mishina K: Cannabis use, perceived problems and the contemplation of reducing or quitting: a cross-se-

ctional survey for vocational students. *Journal of Substance Use*, 1-6. <https://doi.org/10.1080/14659891.2024.2356572>

Mariottini C, Häkkinen M, Kriikku P, Ojanperä I: Buprenorphine deaths confirmed by toxicology reveal a low proportion of opioid agonist treatment before death in Finland. *Int J Legal Med* (2024). <https://doi.org/10.1007/s00414-024-03273-5>

Nissilä E, Hynninen M, Jalkanen V, Kuitunen A, Bäcklund M, Inkinen O, Hästbacka J: The effectiveness of a brief intervention for intensive care unit patients with hazardous alcohol use: a randomized controlled trial. *Crit Care* 28, 145 (2024). <https://doi.org/10.1186/s13054-024-04925-z>

Oksanen A, Celuch M, Oksa R, Savolainen I: Online Communities Come with Real-world Consequences for Individuals and Societies. *Communications Psychology*, <https://doi.org/10.1038/s44271-024-00112-6>

Oksanen A, Vuorinen I, Hagfors H, Mantere E, Savolainen I: Colliding Harms of Gambling and Gaming: A Four-Wave Longitudinal Population Study of At-Risk Gambling and Gaming in Finland. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* <https://doi.org/10.1177/14550725241253336>

Sama T, Hiilamo H: Gambling Industry Strategies to Influence the Reform of State Online Monopolies – The Case of the Gambling Industry in Sweden and Finland. <https://doi.org/10.29173/cgs176>

Savolainen I, Oksanen A: Keeping you connected or keeping you addicted? Weekly use of social media platforms is associated with hazardous alcohol use and problem gambling among adults. *Alcohol & Alcoholism*, <https://doi.org/10.1093/alcalc/aga024>

Sirola A, Savolainen I, Oksanen A: Who Uses the Dark Web? Cross-national and longitudinal evidence on psychosocial, behavioral, and individual predictors. *Personality and Individual Differences*, <https://doi.org/10.1016/j.paid.2024.112709>

Soares Mantere E, Savolainen I, Vuorinen I, Hagfors H, Oksanen A: A World Divided: Investors and Gamblers Meet at the Blockchains. *Advances in Blockchain Research and Cryptocurrency Behaviour*, edited by Carolyn Strong, Brett Martin and Polymeros Chrysochou, Berlin, Boston: De Gruyter, 2024, pp. 313-332. <https://doi.org/10.1515/9783110981551-014>

Särkilä H, Taipale H, Tanskanen A, Kurko T, Taiminen T, Tiuhonen J, Sund R, Saastamoinen L, Hietala J, Niemelä S: Characteristics of high-dose benzodiazepine use: nationwide cohort study on new benzodiazepine users with 5-year follow-up. *BJPsych Open*. 2024;10(5):e158. <https://doi.org/10.1192/bjo.2024.780>

Uusi-Oukari M, Korpi ER: GABAergic mechanisms in alcohol dependence. *Int Rev Neurobiol*. 2024;175:75-123. <https://doi.org/10.1016/bs.irn.2024.03.002>

Vepsäläinen J, Kaakinen M, Savolainen I, Hagfors H, Vuorinen I, Oksanen A: Online Communities as a Risk Factor for Gambling and Gaming Problems: A Five-Wave Longitudinal Study. *Computers in Human Behavior*, <https://doi.org/10.1016/j.chb.2024.108246>

Voutilainen T, Keski-Nisula L, Rysä J, Kärkkäinen O: Parental cigarette smoking before and during pregnancy in a cohort of 21 472 pregnancies. *Basic Clin Pharmacol Toxicol* 2024; 134(4): 543-555. <http://doi.org/10.1111/bcpt.13987>

Vuorinen I, Savolainen I, Sirola A, Oksanen A: The impacts of stress and loneliness on gambling and gaming problems: A nationwide longitudinal study. *International Journal of Social Psychiatry*, <https://doi.org/10.1177/00207640241264661>

Wilenius M, Jernman J, Hietaharju A, Salonen T, Helasjoki T, Martikainen I, Nevalainen PI. Swollen eyelids caused by polyvinylpyrrolidone histiocytosis with intravenous methylphenidate. *Lancet*. 2024 Apr 20;403(10436):1574-1575. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(24\)00547-6](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(24)00547-6)

VERTAISARVIOIDUT ALKUPERÄISARTIKKELIT KANSALLISISSA TIEDEJULKAISUISSA

Ahonen J: Valtiopäivien alkoholipoliittiset keskustelut ja tieteen auktoriteetti. *Yhteiskuntapolitiikka* 89(5-6): 460-472 <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024112797238>

Katainen A, Lintonen T, Pietilä A, Mäkelä P: Ketkä juovat alkoholitonta olutta? Teoksessa: Mäkelä P, Warpenius K (toim.): Suomalaisten alkoholinkäyttö, juomatavat ja alkoholihaitat. Juomatapatutkimuksen tuloksia. Helsinki, Terveystieteiden tutkimuslaitos (THL). Raportti 6/2024. ISBN 978-952-343-554-4 (verkkojulkaisu) <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-554-4>

Lintonen T, Mäkelä P, Pietilä A, Härkönen J: Millaista on alkoholin riskikäyttö? Teoksessa: Mäkelä P, Warpenius K (toim.): Suomalaisten alkoholinkäyttö, juomatavat ja alkoholihaitat. Juomatapatutkimuksen tuloksia. Helsinki, Terveystieteiden tutkimuslaitos (THL). Raportti 6/2024. ISBN 978-952-343-554-4 (verkkojulkaisu) <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-343-554-4>

Tsupari M: Klassiset psykedeelit Suomessa käytettyjen aineiden, käyttöympäristöjen ja käyttäjien mielenmaisemien näkökulmasta. *Yhteiskuntapolitiikka* 89(2): 138-149 <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024041016115>

MUUT JULKAISUT

Comiskey C, Bergeron H, Clausen T, Colman C, Ferrer-Wreder L, Fischer G, Gaspar de Matos M, Ivers J-H, Jauffret-Roustide M, Liem M, Lintonen T, Moeller K, Ojanperä I, Rodríguez de Fonseca F, Torrens Mèlich M: The importance of co-produced, multi-method, independent scientific evidence in times of alternative truths and global policy debates. *International Journal of Drug Policy* 129:104481. <https://doi.org/10.1016/j.drugpo.2024.104481>

Lintonen T: Puolet suomalaisista aikuisista juo itsensä humalaan ainakin kerran vuodessa. <https://www.alko.fi/alko-oy/yritys/alkoholitutkimukset/riskijuominen>

Pullat R, Pullat R: Vodka Sea. The illicit alcohol trade in the Baltic Sea region between the world wars. Eesti Meremuuseum 2024. ISBN 978-9916-9750-5-3. <https://www.adlibris.com/fi/kirja/vodka-sea-the-illicit-alcohol-trade-in-the-baltic-sea-region-between-the-world-wars-9789916975053>

Savolainen I: Aikuisten aktiivisella sosiaalisen median käytöllä yhteys haitalliseen alkoholin käyttöön. <https://www.alko.fi/alko-oy/yritys/alkoholitutkimukset/sosiaalinen-media>

Savolainen I, Oksanen A, Roukka T: Rahapelien nettimainonnalle altistuminen ja rahapelihaittojen kokemisen yhteys [Association between gambling harm and exposure to online gambling advertising]. Working paper 19/24, The Finnish Institute for Health and Welfare, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-408-288-4>

MANNERHEIMINTIE 166, HELSINKI
PL 30, 00271 HELSINKI

www.alkoholitutkimussatio.fi